ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી,

અમદાવાદ

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

સ્કૂલ ઓફ હ્યુમેનિટીઝ એન્ડ સોશ્યલ સાયન્સિઝ અંતર્ગત

સંસ્કૃત સંભાષણ માટેનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ (DSS)

(Diploma Course in Spoken Sanskrit)

(યુજીસી મોડેલ અભ્યાસક્રમ અને મુક્ત અને નિરંતર શિક્ષણ માટેની માર્ગદર્શિકા મુજબ)

Programme Guide

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University,
'Jyotirmay' Parisar,
Dr. BAOU Marg, S. G. Highway, Chharodi
Ahmedabad - 382481, Gujarat

પરિચય:

ડો.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીનો હેતુ માનવવિદ્યા અને સામાજિક વિજ્ઞાનના વિવિધ વિષયોમાં જ્ઞાન અને સમજણ આપીને સમાજની સેવા અને ઉત્થાન કરવાનો છે. સંસ્કૃત સમ્ભાષણ માટેનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ (DSS) એ ડિપ્લોમા કક્ષાનો અભ્યાસક્રમ છે, જે સંસ્કૃત ભાષા અને સાહિત્યના સમકાલીન મહત્ત્વને દર્શાવે છે. આ કાર્યક્રમ વિદ્યાર્થીને પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિ અને સભ્યતાના જ્ઞાનના ખજાના અને તેની વિશ્વવ્યાપી સુસંગતતા વિશે જાગૃત કરે છે. આ અભ્યાસક્રમના અધ્યયન દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને વ્યક્તિગત અને વ્યાવસાયિક જીવનના સંદર્ભમાં સજ્જતા પ્રાપ્ત થાય છે.

ઉદ્દેશ:

- સરળ અને વ્યવહારુ સંસ્કૃત વાતચીતમાં જોડાશે.
- સંસ્કૃત ગદ્ય અને પદ્યના અર્થ સમજશે.
- સામાન્ય વાતચીત સમયે વાક્યરચના, યોગ્ય કાળ અને વિભક્તિનો ઉપયોગ કરશે.
- સંસ્કૃત સાહિત્યમાં રચિત ગ્રંથો વાંચશે અને સમજશે.
- સંસ્કૃતના જ્ઞાન દ્વારા આપણી સંસ્કૃતિ માટે ગૌરવ અનુભવશે.

અભ્યાસક્રમનું માળખું:

પ્રથમ સત્ર (Semester: 1)			
પ્રશ્નપત્ર ક્ર.	અભ્યાસક્રમના પ્રકારો	વિષય અને કોડ	ક્રેડિટ
1.	भाषाप्रवेशः -१ (१ तः १२)	DSS-01	4
2.	भाषाप्रवेशः -१ (१३ तः २४)	DSS -02	4
3.	भाषाप्रवेशः -१ (२५ तः ३६)	DSS -03	4
4.	भाषाप्रवेशः -१ (३७ तः ५०)	DSS -04	4
5.	वाक्-परीक्षा (પ્રાત્યક્ષિક/viva)	DSS -05	4
દ્વિતીય સત્ર (Semester: 2)			
6.	भाषाप्रवेशः -2 (१ तः ७)	DSS-06	4
7.	भाषाप्रवेशः -2 (८ तः १४)	DSS-07	4

8.	भाषाप्रवेशः -2 (१५ तः २१)	DSS-08	4
9.	भाषाप्रवेशः -2 (२२ तः २८)	DSS-09	4
10.	वाक्-परीक्षा (પ્રાત્યક્ષિક/viva)	DSS-10	4
કુલ ક્રેડિટ			40

કાર્યક્રમની રૂપરેખા:

- પ્રોગ્રામ કોડ: સંસ્કૃત સમ્ભાષણ પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ (DSS)
- પ્રોગ્રામના દરેક કોર્સમાં અલગ કોડ છે અને તે કોર્સ/સેમાં ફેરફાર સાથે બદલાશે.
- કાર્યક્રમની અવધિ: 1 વર્ષ (મહત્તમ 4 વર્ષ)
- પ્રવેશ લાયકાત: પ્રવેશ માટે 10+2 પાસ અથવા સમકક્ષ અરજી કરી શકે છે
- વિષયના દરેક કોર પેપરમાં 4 ક્રેડિટ્સ છે. આમ, સંસ્કૃત સમ્ભાષણ પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ (DSS) નું પ્રમાણપત્ર મેળવવા માટે વિદ્યાર્થીઓએ કુલ 40 ક્રેડિટ મેળવવાની જરૂર છે.
- ફ્લેક્સી એક્ઝિટ: પ્રથમ સેમેસ્ટર પૂર્ણ થયા પછી, જો વિદ્યાર્થી બીજા સેમેસ્ટરનો અભ્યાસ શરૂ રાખી શકતો નથી, તો તેને 'સંસ્કૃત સમ્ભાષણના પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ' માટેનું પ્રમાણપત્ર મળશે.

અભ્યાસક્રમની ફી:

પુરુષ	મહિલા
Rs. 1400/-	Rs. 1400/-
Rs. 700/- પ્રત્યેક સત્ર	

વિદ્યાર્થીનું પ્રગતિ-મૂલ્યાંકન:

- સત્રાંત પરીક્ષાઓ દર વર્ષે જાન્યુઆરી/ ફેબ્રુઆરી અને જૂન/ જુલાઈમાં યોજાય છે.
- વિદ્યાર્થીઓએ સત્રાંત પરીક્ષામાં તેમજ પ્રાત્યક્ષિક પરીક્ષા, બંનેમાં ઓછામાં ઓછા 40% સાથે ઉત્તીર્ણ થવા માટે આવશ્યક છે.

વિદ્યાર્થી સહાય અને અભ્યાસ માર્ગદર્શન:

- વિદ્યાર્થીઓને પ્રિન્ટ સ્વરૂપે તેમજ યુનિવર્સિટીની વેબસાઇટ પરથી સુલભ સોફ્ટ કોપીમાં સ્વ-શિક્ષણ સામગ્રી મળે છે.
- વિદ્યાર્થી સહાય કેન્દ્રો પર પરામર્શન સત્રો: એ શીખનારાઓ માટે સમર્થન અને માર્ગદર્શન મેળવવાની અન્ય રીતો છે.
- સંબંધિત વિભાગો અને વિષય ફેકલ્ટીઓના ઇમેઇલ્સ
- યુનિવર્સિટી વેબસાઇટ: www.baou.edu.in
- ગુજરાત સરકારની શૈક્ષણિક ચેનલ નં. 16 "વંદે ગુજરાત"
- સ્વાધ્યાય ઇન્ટરનેટ રેડિયો
- સ્વાધ્યાય ઇન્ટરનેટ/ વેબસાઇટ આધારિત પ્રવચનોનું ટેલિકાસ્ટ
- વર્ચ્યુઅલ ક્લાસરૂમ

અન્ય ઇ-સેવાઓ

- ઓનલાઇન પ્રવેશ
- કેશલેસ ફી ચુકવણી
- શૈક્ષણિક મોબાઇલ ફોન એપ્લિકેશન

કાર્યક્રમની ફળશ્રુતિ:

- સંસ્કૃત સમ્ભાષણનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ (DSS) પૂર્ણ કર્યા પછી, વિદ્યાર્થી સંસ્કૃત ભાષાને સમજી શકશે.
- સરળ અને વ્યવહારુ વાતચીત સંસ્કૃત ભાષામાં કરી શકશે.
- સંસ્કૃત ગદ્ય અને કવિતાના અર્થો સમજી શકશે.
- વાતચીત સમયે વાક્યરચના, યોગ્ય કાળ અને વિભક્તિનો ઉપયોગ કરી શકશે.
- વાક્યરચનામાં યોગ્ય ઉપસર્ગોનો ઉપયોગ કરી શકશે.

***